

អង្គការលើកលែងទោសអន្តរជាតិ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

ហាមផ្សព្វផ្សាយដាច់ខាត នៅមុនថ្ងៃទី២៤ ខែវិច្ឆិកា
ម៉ោង១១.៣០ នាទីព្រឹក ម៉ោងកម្ពុជា / ម៉ោង០៤.៣០ព្រឹក ម៉ោងនៅចក្រភពអង់គ្លេស

កម្ពុជា៖ ស្ត្រីទទួលបានការវាយប្រហារយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរពីរលកនៃ ការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ

អង្គការលើកលែងទោសអន្តរជាតិ បាននិយាយនៅថ្ងៃនេះ នៅក្នុងរបាយការណ៍ថ្មីមួយ
របស់ខ្លួន ដោយជំរុញរដ្ឋាភិបាលបញ្ឈប់ការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ ដូច្នោះថា “ស្ត្រីកម្ពុជា
ឈរនៅសមរម្យមុខកាន់តែច្រើនឡើងៗ ដើម្បីប្រយុទ្ធតទល់នឹងរលកនៃការបណ្តេញ
ចេញដោយបង្ខំនៅពាសពេញប្រទេស។”

របាយការណ៍ស្តីពី ការបណ្តេញចេញ និងការតស៊ូក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ៖ ស្ត្រីប្រាំនាក់ប្រាប់
រឿងរបស់ខ្លួន មានរៀបរាប់លំអិតតាមរយៈការផ្តល់សក្ខីកម្មជាលើកដំបូង អំពីរឿងរ៉ាវរបស់
ហុង មែ សុផល ហៀប និងវ៉ាន់នី។ ស្ត្រីទាំងនោះបានប្រឈមមុខ ឬនៅបន្តការតស៊ូនឹងការ
បណ្តេញចេញដោយបង្ខំ ឲ្យចេញពីលំនៅឋាននិងដីធ្លីរបស់ពួកគាត់។

លោកស្រីដូណា ហ្គេស នាយិការងារប្រចាំតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិចរបស់អង្គការលើកលែង
ទោសអន្តរជាតិ បានមានប្រសាសន៍ថា “ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ស្ត្រីឈរនៅជួរមុខប្រយុទ្ធ
ប្រឆាំងនឹងការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ។ ស្ត្រីជាច្រើនបានដឹកនាំការតស៊ូរបស់សហគមន៍
របស់ខ្លួន ដើម្បីទាមទារយុត្តិធម៌ ដោយបានដាក់ខ្លួនក្នុងស្ថានភាពគ្រោះថ្នាក់ដើម្បីការពារ
សហគមន៍របស់ខ្លួន។”

“អាជ្ញាធរកម្ពុជា ត្រូវតែបញ្ចប់រាល់ការអនុវត្តន៍ការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ ដែលផ្ទុយពីសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស និងបញ្ចប់ការបំបែកបាក់គ្រួសារ។”

លោកស្រីមានប្រសាសន៍ថា “អាជ្ញាធរត្រូវតែធានាឲ្យមានការពិគ្រោះយោបល់ពិតប្រាកដជាមួយប្រជាពលរដ្ឋដែលរងផលប៉ះពាល់ និងត្រូវធានាឲ្យអ្នកស្រុកទទួលបានសេចក្តីជូនដំណឹង និងសំណងសមស្រប ឬលំនៅឋានគ្រប់គ្រាន់ ប្រសិនបើគ្មានជម្រើសផ្សេងក្រៅពីការបណ្តេញចេញ។ រដ្ឋាភិបាលគួរតែស្តាប់ស្ត្រី ដែលកំពុងខិតខំការពារលំនៅឋាន និងគ្រួសាររបស់ខ្លួន។”

ប្រជាពលរដ្ឋរាប់ពាន់នាក់ ត្រូវបានបណ្តេញចេញដោយបង្ខំនៅពាសពេញប្រទេសកម្ពុជា ទាំងនៅតំបន់ទីក្រុងនិងជនបទ ខណៈជនជាតិដើមភាគតិច ប្រឈមមុខនឹងការបណ្តេញចេញពីដីប្រពៃណីរបស់ពួកគេ។ ស្ត្រីម្នាក់ក្នុងចំណោមនោះគឺ ហុង ដែលគាត់និយាយប្រាប់រឿងរបស់គាត់ក្នុងរបាយការណ៍។

ម៉ែ អាយុ៤៨ឆ្នាំ ជាម្តាយមកពីខេត្តឧត្តរមានជ័យ នៅភូមិភាគពាយព្យប្រទេសកម្ពុជា មានផ្ទៃពោះក្នុងឆ្នាំ២០០៩ បានសម្លឹងមើលផ្ទះរបស់ខ្លួនឆាប់នោះក្នុងអណ្តាតភ្លើង។ គាត់មានប្រសាសន៍ដូច្នោះថា ៖ “ផ្ទះសម្បែង ទ្រព្យសម្បត្តិ ខោអាវរបស់ខ្ញុំទាំងអស់ បាននេះក្លាយជាផ្សែងអស់រលីង។ នេះអត់សល់អីទាំងអស់”។

លំនៅឋានរបស់គាត់ និងផ្ទះ១១៨ខ្នងផ្សេងទៀតនៅក្នុងភូមិបុស ត្រូវបានឈូសឆាយ និងដុតក្លាយជាផេះលើដី ប្រព្រឹត្តដោយមនុស្សប្រហែល១៥០នាក់ ដែលក្នុងនោះមានកងកម្លាំងប៉ូលិស អាវុធហត្ថ និងអ្នកឯទៀតដែលគេជឿថាជាកម្មករបម្រើឲ្យក្រុមហ៊ុនមួយដែលទទួលបានសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចដ៏ធំសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ចំការអំពៅ ឬកបញ្ជូលទាំងភូមិបុសផងដែរ។

ក្នុងខែតុលា ២០០៩ ម៉ែត្រូវជាប់ពន្ធនាគារអស់រយៈពេលប្រាំបីខែ ពីបទរំលោភច្បាប់ព្រៃឈើ នៅពេលគាត់បានធ្វើដំណើរមកកាន់រាជធានីភ្នំពេញ ដើម្បីប្តឹងលោកនាយករដ្ឋមន្ត្រី

អំពីការបណ្តេញចេញ។ ក្នុងខែមិថុនា ២០១០ គេបានដោះលែងគាត់ ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែល គាត់ព្រមចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យាមួយ យល់ព្រមដកហូតសិទ្ធិទាមទារដីរបស់គាត់។

លោកស្រីដូណា ហ្គេស មានប្រសាសន៍ថា “ស្រ្តីមិនត្រឹមតែប្រឈមនឹងភាពក្រីក្រពីការ បណ្តេញចេញដោយបង្ខំប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែប្រឈមនឹងការគំរាមកំហែងនិងការដាក់ពន្ធនា គារថែមទៀត នៅពេលពួកព្យាយាមតស៊ូរើបម្រះ ដោយគ្មានកិច្ចការពារខាងផ្លូវច្បាប់ទាល់ តែសោះ”។

នៅក្នុងតំបន់បឹងកក់ ចំកណ្តាលរាជធានីភ្នំពេញវិញ ប្រជាពលរដ្ឋជិត២០,០០០នាក់ ត្រូវ បានគេបណ្តេញចេញពីលំនៅឋានរបស់ខ្លួន ឬប្រឈមនឹងការបាត់បង់លំនៅឋាន ចាប់ពី ក្រុមហ៊ុនអភិវឌ្ឍន៍ពាណិជ្ជកម្មមួយ បានជួលដីក្នុងតំបន់នោះរយៈពេល៩៩ឆ្នាំ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៧។

វ៉ាន់នី ជាស្រ្តីអាយុ៣១ឆ្នាំ ជួយដឹកនាំការតស៊ូរបស់សហគមន៍ ប្រឆាំងនឹងការបណ្តេញ ចេញពីតំបន់បឹងកក់។

នៅថ្ងៃទី១១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ សហគមន៍បានទទួលជ័យជំនះខ្លះ ពេលលោកនាយករដ្ឋ មន្ត្រី បានបញ្ជាប្រគល់ដីមួយកន្លែង ទៅឲ្យប្រជាពលរដ្ឋ៨០០គ្រួសារដែលនៅសេសសល់ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍លំនៅឋាននៅនឹងកន្លែងលើដីឡូ ជាមួយកម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់។

វ៉ាន់នីនិយាយថា “មនុស្សជាច្រើនគិតថា វាជាជោគជ័យលើកដំបូងដែលបានមកពីបាតុកម្ម របស់ប្រជាពលរដ្ឋ... ហើយវាជាឧទាហរណ៍ដ៏ធំមួយសម្រាប់សហគមន៍ផ្សេងៗនៅទូទាំង ប្រទេសកម្ពុជាផងដែរ។ ផ្ទុយទៅវិញ វ៉ាន់នីនៅតែមិនអស់ចិត្តទេ “ពេលខ្ញុំចាកចេញពីផ្ទះ ខ្ញុំមិនដឹងថាតើខ្ញុំអាចមានសង្ឃឹមនឹងវិលត្រឡប់មកផ្ទះវិញ ឬយ៉ាងណានោះទេ។”

វ៉ាន់នីមានកង្វល់សមហេតុផល ព្រោះថាឥឡូវនេះគាត់ប្រឈមនឹងបទនិយាយបរិហារ កេរ្តិ៍ ដែលបានប្តឹងដោយសាលារាជធានីភ្នំពេញ។ លើសពីនេះ កាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា

មានផ្ទះប្រាំបីខ្នងទៀតនៅតាមមាត់ច្រាំងបឹងកក ត្រូវបានបំផ្លិចបំផ្លាញដោយគ្រឿងចក្រ
ឈូសឆាយ ធ្វើឲ្យក្រុមគ្រួសារប្រជាពលរដ្ឋទាំងនោះគ្មានទីជម្រក។

ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចដ៏លឿនរហ័ស ក្នុងទីផ្សារដីធ្លីជាងកជនូបនីយកម្មថ្មីមួយនេះ ត្រូវបាន
គេមើលឃើញពីការនាំឲ្យមានកំណើននៃការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ នៅទូទៅប្រទេស
កម្ពុជា។

លោកស្រីដូណា ហ្គេស មានប្រសាសន៍ថា “ប្រជាពលរដ្ឋរាប់ពាន់នាក់នៅពាសពេញ
ប្រទេស កម្ពុជា កំពុងបាត់បង់លំនៅឋានរបស់ខ្លួនដោយខុសច្បាប់ ដោយសារតែតម្រូវការ
របស់ក្រុមហ៊ុនរកស៊ីធំៗ”

“រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា មិនត្រូវបោះបង់ចោលការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស ក្នុងនាមការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋ
កិច្ចនោះទេ”។

ការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ តែងតែនាំឲ្យបាត់បង់ទ្រព្យសម្បត្តិ និងមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិត
ការបែកបាក់សហគមន៍ និងភាពធ្លាក់ចុះសុខុមាលភាពរាងកាយនិងផ្លូវចិត្តរបស់គ្រួសារ។

សិទ្ធិទទួលបានការអប់រំនិងសេវាសុខភាព អាចមានភាពអាក់អន់។ ជនរងគ្រោះពីការ
បណ្តេញដោយបង្ខំជាច្រើន ទទួលបានសំណងមិនគ្រប់គ្រាន់ និងត្រូវគេឲ្យផ្លាស់ទីលំនៅ
ទៅតំបន់ដាច់ស្រយាល។ បុរសជាតិ ត្រូវចំណាយពេលវេលាយ៉ាងយូរឆ្ងាយពីផ្ទះ ដើម្បី
ស្វែងរកការងារ ដោយទុកប្រពន្ធរបស់ខ្លួន ឲ្យនៅប្រឈមមុខដោះស្រាយម្នាក់ឯង។

លោកស្រីដូណា ហ្គេស បានមានប្រសាសន៍ថា “ការបាត់បង់លំនៅឋាន និងសហគមន៍
របស់ខ្លួន គឺជាបទពិសោធន៍ដ៏ឈឺចាប់សម្រាប់ជនគ្រប់រូប ប៉ុន្តែស្ត្រីដែលមានតួនាទីចម្បង
ជាអ្នកថែទាំគ្រួសារ ប្រឈមមុខនឹងបន្ទុកធ្ងន់ធ្ងរ។ ការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ ក៏គំរាម
កំហែងផងដែរ ដល់ការលូតលាស់នានាដែលជួយកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា
ក្នុងរយៈពេលម្ភៃឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។”

ព័ត៌មានអំពីសវនាការ

អង្គការលើកលែងទោសអន្តរជាតិ បានលាតត្រដាងភាពបរាជ័យជាប្រព័ន្ធរបស់អាជ្ញាធរកម្ពុជា ក្នុងកិច្ចការពារប្រជាពលរដ្ឋពីការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ នៅក្នុងរបាយការណ៍ឆ្នាំ២០០៨។

ការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ រំលោភសិទ្ធិបុគ្គលក្នុងការទទួលបានលំនៅឋានសមរម្យ និងត្រូវបានហាមឃាត់ នៅក្រោមសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ដែលប្រទេសកម្ពុជាគឺជាជនរដ្ឋភាគី។

កំណត់សម្គាល់ចំពោះនិពន្ធនាយក

- បន្ទាប់ពីការហាមឃាត់ផ្សព្វផ្សាយ លោកអ្នកនឹងអាចរករបាយការណ៍និងអនុសាសន៍នានា ក្នុងគេហទំព័រខាងក្រោមនេះ ៖
<http://www.amnesty.org/en/library/info/ASA23/006/2011/en>
<http://www.amnesty.org/en/library/info/ASA23/007/2011/en>
- លោកអ្នកអាចរករូបថតដែលមានគុណភាពច្បាស់ល្អ សម្រាប់ចុះផ្សាយតាមសារព័ត៌មានរបស់លោកអ្នក តាមគេហទំព័រខាងក្រោមនេះ ៖
https://adam.amnesty.org/asset-bank/action/search?attribute_603=Section+Press
- ឯកសារភាពយន្ត និងខ្សែវីដេអូតាមបទដ្ឋានវិជ្ជាជីវៈ អាចមានរួមជាមួយបទសម្ភាសន៍ជាមួយស្រ្តី និងឈុតស្តីពីការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ។
- បទសម្ភាសន៍ជាមួយស្រ្តីដែលរងផលប៉ះពាល់ ដោយការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំអាចរកបាន។
- ចំពោះច្បាប់ចម្លងនៃរបាយការណ៍ គឺកំពុងហាមឃាត់ផ្សព្វផ្សាយ ដើម្បីសុំជួបសម្ភាសន៍ ជាមួយអ្នកនាំពាក្យ ឬជាមួយស្រ្តីដែលរងការប៉ះពាល់ដោយការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ ឬសុំខ្សែវីដេអូ សូមទាក់ទង *ខាត់ស្យា ណាស៊ីម* ជាមន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកព័ត៌មានរបស់អង្គការលើកលែងទោស អន្តរជាតិប្រចាំតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិច តាមអាសយដ្ឋានអ៊ីម៉ែល katya.nasim@amnesty.org ឬទូរស័ព្ទលេខ + 44 207 413 5871 / +44 7904398103

ឯកសារសាធារណៈ

*****

ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទាក់ទងការិយាល័យព័ត៌មានរបស់អង្គការលើកលែងទោសអន្តរជាតិ
ប្រចាំទីក្រុងឡុង ចក្រភពអង់គ្លេសតាមលេខទូរស័ព្ទ +44 20 7413 5566 ឬតាមរយៈអ៊ីម៉ែល
press@amnesty.org អាសយដ្ឋាន International Secretariat, Amnesty International, 1
Easton St., London WC1X 0DW, UK

-----//-----